

**07324001 számú Díszmű- és műemléki bádogos megnevezésű szakképesítés
megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó
programkövetelmény**

1 A javaslatot tevő adatai¹

- 1.1 Természetes személy esetén:
 - 1.1.1 Név:
 - 1.1.2 Lakcím:
 - 1.1.3 E-mail cím:
 - 1.1.4 Telefonszám:
- 1.2 Nem természetes személy esetén:
 - 1.2.1 Név: **szakképzésért felelős miniszter**
 - 1.2.2 Jogi személy működési formája (cégforma):
 - 1.2.3 Székhely:
 - 1.2.4 Képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy neve:
 - 1.2.5 Képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy telefonszáma:
 - 1.2.6 Képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy e-mail címe:
 - 1.2.7 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy neve:
 - 1.2.8 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy telefonszáma:
 - 1.2.9 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy e-mail címe:

2 A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 2.1 Megnevezése: Díszmű- és műemléki bádogos
- 2.2 Ágazat megnevezése: Építőipar ágazat
- 2.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0732

3 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés

- 3.1 Megnevezése: Díszmű- és műemléki bádogos
- 3.2 Szintjének besorolása
 - 3.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 4
 - 3.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 4

¹ A megfelelő elem kiválasztandó.

3.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 4

4 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése²:

- 4.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.
- 4.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály: -

5 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A díszmű- és műemléki bádogos szakember szabásmintákat készít a díszítóbádogos feladatokhoz. Szabás, alakítás és összeállítás után elvégzi az elkészült munkadarabok épületekre szerelését, szükség esetén felújítását, javítását.

A díszmű- és műemléki bádogos munkája során:

- az épület jellegéhez igazodó díszítő elemeket és anyagot választ;
- elvégzi az épületbádogos-munkák kivitelezését, felújítását műemlék, vagy műemlék jellegű épületeken;
- elkészíti, összeállítja és felszereli a csúcspdízket, forgókat, szélirányjelzőket, vízgyűjtő üstöket, díszablakokat, kéménytoldatokat;
- elhelyezi a fémlemezről készült virágtartót, urnát a főpárkányon, mellvédsoron;
- virágmintákkal, levelekkel, csigavonalakkal díszíti a homlokzatot és az oszlopfőket.

6 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:
--

- 6.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll: -
- 6.1.1 Az oltalom típusának megjelölése: -
- 6.1.2 Nyilvántartó hatóság: -
- 6.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma: -

² A megfelelő elem kiválasztandó.

7 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

7.1 Iskolai előképzettség³:

- alapkü iskolai végzettség

7.2 Szakmai előképzettség:

1. Bádogos (SZJ 4 0732 06 02), vagy
Bádogos (OKJ 34 582 02)
Épület- és építménybádogos (OKJ 31 582 07 0010 31 01)
Épület- és építménybádogos (OKJ 31 582 07 1000 00 00)
Bádogos és épületbádogos (OKJ 31 5216 02)
Bádogos és épületbádogos (OKJ 19 2 7633 02 40 03)
Bádogos és épületbádogos (OSZJ 1622)

7.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges

7.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: Bádogos szakmában szerzett 3 év gyakorlat

8 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

8.1 Minimális óraszám: 316

8.2 Maximális óraszám: 408

9 A szakmai követelmények leírása:

9.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelőség mértéke
1	Megállapítja az Országos Építésügyi Nyilvántartásból az épület védettségének jogi jellegét.	Ismeri a műemlékvédelem (a kulturális örökségvédelem) alapelveit meghatározó törvény építésügyre vonatkozó	Elkötelezett az internet és közösségi oldalak etikus, tudatos használata iránt.	Önállóan szerez információt az elektronikus nyilvántartásokból az épületek műemléki védettségével kapcsolatban.

³ A megfelelő elem kiválasztandó.

		szabályait.		
2	Megkülönbözteti a különböző korok építészeti stílusait a fő stílusjegyek (téralakítás, tömegalakítás, építőanyagok, szerkezetek, alaktani elemek) alapján.	Ismeri az építészeti stílusokat, az adott korban és helyen alkalmazott építőanyagokat (kiemelten a díszítóbádogos munkákhoz alkalmazott anyagokat).	Érdeklődik a különböző korok építészeti stílusai és az egyes korokban alkalmazott anyagok iránt.	Döntéseket hoz a díszítő bádogos munkákhoz szükséges anyagok kiválasztásával kapcsolatban.
3	Kiválasztja a díszítóbádogos munkák műszaki és művészi igényeit is kielégítő, megfelelő anyagokat.	Ismeri a díszítő bádogos munkáknál alkalmazott anyagok fizikai, kémiai, mechanikai, technológiai tulajdonságait.	Figyelemmel kíséri a díszítő bádogos munkákhoz használható anyagok gyártói ajánlásait.	
4	A műemlék jellegű épületek bádogos munkáinak felújítása során lebontja a régi díszmunkákat.	Ismeri a nagyobb méretű és terjedelmű díszmunkák merevítésére szolgáló szerkezeteket, illetve azok biztonságos lebontásának technológiáját.	Törekszik a műemlék jellegű épületek felújításakor a régi díszítő elemek sérülésmentes bontására.	Önállóan hoz döntést a lebontott díszítőelem felhasználhatóságáról (visszaépíthető, javítandó vagy cserélendő).
5	Szükség szerint díszműbádogos szerkezeteket javít, pótol vagy cserél a műemlék jellegű épületeken.	Ismeri a műemlék jellegű épületeken végezhető javításokra, és a díszítő elemek cseréjére vonatkozó szabályokat, előírásokat.	A műemlék jellegű épületeken végzett díszítő munkák során szem előtt tartja a műemlékvédelmi építésügyi szabályokat.	

6	Elkészíti a díszműbádogos elemek (csúcsdíszek, csatorna-díszlemezek, vízgyűjtő üstök, díszablakok, kéménytoldatok) szabásrajzát, illetve összeállítja, felszereli és rögzíti azokat.	Ismeri a mértani testek síklemezre történő kiterítésének módjait, valamint a hőmozgás jelenségét is figyelembe vevő összeállításukat, kötésüket és rögzítésüket.	Elkötelezett a pontos szabásrajzok készítésére.	Felelősséget vállal a díszműbádogos szerkezetek felszerelésénél a mechanikai igénybevételeknek ellenálló rögzítésért.
7	Síklemezből kézi alakítással, domborítással, sajtolással, fémnyomással elkészíti a díszítő munkák részelemeit, majd átlapolással, alálapolással vagy hevederes kötéssel, forrasztva összeépíti azokat.	Ismeri a lemezek képlékeny alakításánál (domborítás, sajtolás, fémnyomás) használt formák készítési módjait, a lemezmegmunkálások során szükséges hőkezelési technológiákat.	Elkötelezett a lemezek képlékenyalakítására, és a kötési technológiákra vonatkozó szabályok betartására.	Saját tevékenységét önállóan ellenőrzi és reflektálja.
8	Horganyöntvényből díszítő részelemeket készít, majd összemunkálja azokat a fémlemez elemekkel. Pótlás, javítás esetén (ha szükséges) formát készít az eredeti elemről.	Ismeri a kéregöntés technológiáját és az öntött elemek fémlemezhez történő rögzítésének módjait.	A díszítő elemek készítése során, azok funkcionális feladatainak biztosítása mellett szem előtt tartja a kivitelezés esztétikai megjelenését is.	
9	Felszereli és rögzíti a tetődíszítő elemeket (forgókat,	Ismeri a különböző kötési eljárásokat (forrasztás, hegesztés,		

	szélirányjelzőket).	ragasztás).		
10	Balusztereket és erkélytartó konzolburkolatokat készít és szerel fel műemlékjellegű épületeken.	Ismeri a műemlék jellegű épületek homlokzatát díszítő és burkoló elemek biztonságos rögzítési módját a különböző aljzatokhoz.		
11	Elkészíti és felszereli a főpárkányt díszítő virágtartót, urnát, akrotériát.			
12	Elkészíti, javítja és felszereli az oszlopfő díszítő elemeket.	Ismeri az oszlopfőket díszítő elemeket (virágminták, akantusz levéldíszek, csigavonalak).		
13	Virág-, levél-, füzér és egyéb díszeket készít és felszerel.	Ismeri a különböző díszek készítésének technológiáit.		

9.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem⁴

10 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

A Díszmű- és műemléki bádogos szakmai képzésre azért van szükség, mert a szakmajegyzékben szereplő Bádogos alapszakmában a tanulók csak ismeret szinten találkoznak a díszműbádogos tevékenységgel. Ahhoz, hogy egy szakember műemlék jellegű épületen önállóan tudjon bádogos felújítási munkákat végezni, megfelelő munkatapasztalathoz kell jutnia az építőipar területén. A képzésre való jelentkezésnek ezért feltétele a 3 éves bádogos szakmában szerzett gyakorlat. A védelem alatt álló épületeken végzett munkák szabályokhoz kötöttek, melyet a képzés során elsajátítanak a résztvevők. Ezek az épületeken elhelyezett bádogos szerkezetek a funkció mellett jelentős részben esztétikai (művészeti) igényeket is kielégítenek. Egy képzett szakember ismeri az egyes építészeti stílusokat, korszakokat, a korhű anyagokat és technológiákat. A képzés hozzájárul ahhoz, hogy a díszműbádogos szakterületen dolgozó szakember képes legyen önállóan az épület jellegéhez igazodó díszítő elemeket és anyagokat kiválasztani, a műemléki épületbádogos szerkezetek kivitelezését és felújítását szakszerűen elvégezni és egyedi díszítőelemeket elkészíteni, összeállítani és rögzíteni.

11 A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

11.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek teljesítéséről, a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek: -

11.2 Írásbeli vizsga

11.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Építészeti stílusok, díszműbádogos technológiák

11.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

Az írásbeli vizsga tartalmaz feleletválasztós, feleletalkotós, képfelismerő, azonosító feladatokat.

Építészeti stílusok:

- Épületekről készült képek, rajzok alapján azonosítja az építészeti stílusokat
- Műemlékjellegű épületek díszítő elemeit képről, rajzról megnevezi

Díszműbádogos technológiák:

- Műemlékjellegű épületek képei alapján a díszműbádogos munkákhoz alkalmazott anyagokat azonosítja, kiválasztja, javaslatát indokolja
- A díszműbádogos munkák munkafolyamatainak jellemzése:
 - Öntés (formakészítés, mintadarabok, anyagfajták, összeállítás)
 - Domborítás (formakészítés, domborító eszközök, lágyítás)

⁴ A megfelelő válasz aláhúzendó.

- Fémnyomás (formakészítés, lágyítás, összeállítás)
- Préselés (formakészítés, mintadarabok, részdarabok, anyagfajták, összeállítás)
- A díszműbádogos munkák során betartandó munkavédelmi szabályok (magasban végzett munkák, díszműbádogos elemek és munkaeszközök vízszintes és függőleges szállítása).

11.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc

11.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 20 %

11.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Építészeti stílusok: 20 %

- A képek, rajzok alapján azonosította az építészeti stílusokat.
- A műemlékjellegű épületek díszítő elemeit megnevezte.

Díszműbádogos technológiák: 80 %

- Képek alapján azonosította a műemlékjellegű épületek díszműbádogos munkáinál alkalmazott anyagokat és indokolta választását.
- Jellemezte a díszműbádogos munkafolyamatokat a formakészítés, a mintadarabok, az alkalmazott anyagfajták és munkaeszközök, a díszítő elemek összeállítása szempontjából.
- Felsorolta az adott díszműbádogos munka során betartandó munkavédelmi szabályokat.

11.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerzhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

11.3 Projektfeladat

11.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Díszműbádogos produktum

11.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A projektfeladat teljesítése során a vizsgázó készítse el valamely díszműbádogos szerkezet (csúcsdíz, vízgyűjtőüst, díszablak):

- szabásrajzát, előrajzolását
- szabását
- összeállítását.

A projektfeladatot a vizsgaszervező által biztosított dokumentáció alapján és a vizsgaszervező által előkészített anyagból, a munka-, tűz- és környezetvédelmi szabályok betartásával kell elkészíteni.

11.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 480 perc

11.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 80 %

11.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

- A szabásrajz, előrajzolás, szabás pontossága. 30 %
- Az összeállítás, kötés helyessége. 30 %
- Az elkészült díszműbádogos szerkezet esztétikus kivitelezése. 30 %
- Munkavédelmi szabályok betartása, helyes eszközhasználat. 10 %

11.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

11.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

Írásbeli és gyakorlati vizsgán felügyelő.

11.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

- Anyagmozgató eszközök
- Mérőeszközök
- Jelölőeszközök
- Forrasztóeszközök
- Lemezollók
- Fogók
- Kalapácsok
- Szegecsezők
- Elektromos kézi kisgépek
- Fémipari kéziszerszámok
- Szerelőszerszámok
- Telepített lemezmegmunkáló gépek, felszerelések
- Műszaki dokumentáció
- Számítógép
- Szoftverek
- Nyomtató
- Egyéni és csoportos munkavédelmi eszközök, berendezések
- Anyagmozgató gépek, eszközök
- Szerelő- és bontószerszámok
- Lemezmegmunkáló szerszámok

11.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

11.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:

A gyakorlati vizsgán a felkészülés során használt tankönyvek és segédletek, jegyzetek használhatóak. A vizsgázó a saját kéziszerszámait, eszközeit is használhatja, ha azok megfelelnek a munkabiztonsági előírásoknak.

11.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -

12 A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek
--

-